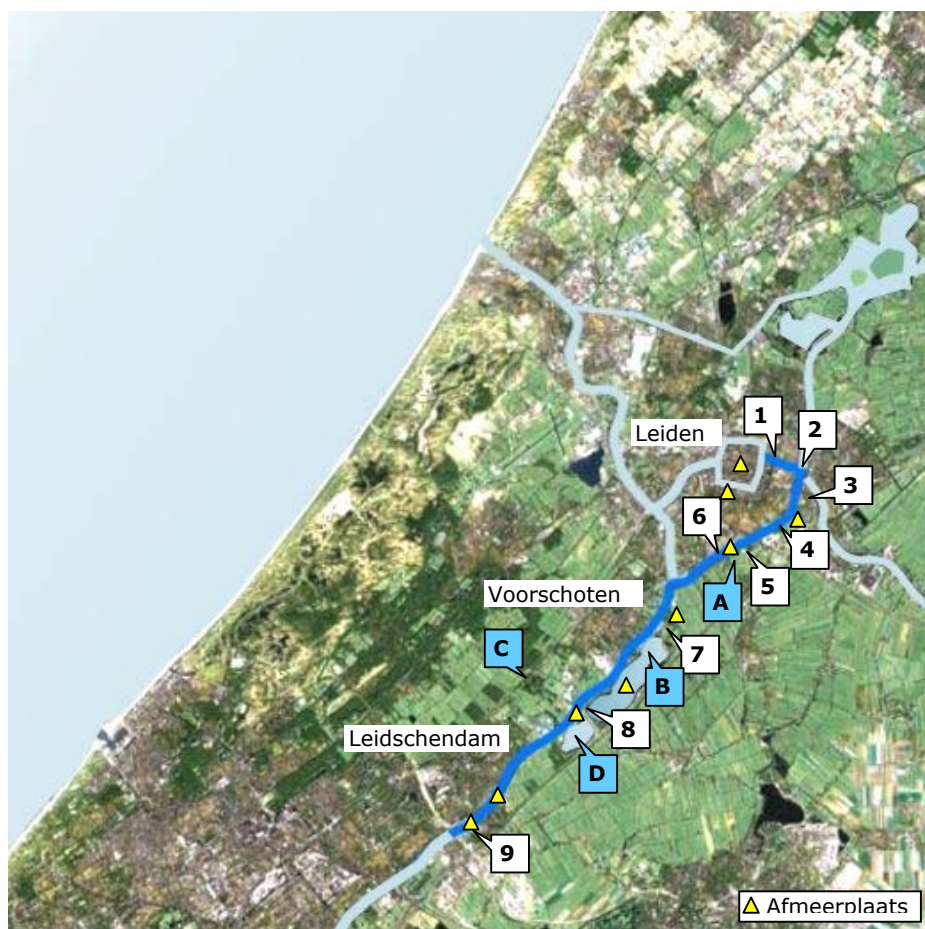

Traject	Leiden – Leidschendam
Afstand	13,3 km
Startpunt Leiden	De Haven
Startpunt Leidschendam	Sluis Leidschendam
Bijzonderheden	
Max. breedte	8,50 m.
Max. hoogte	n.v.t. beweegbare bruggen
Max. diepgang	1,90 m.
Kenmerken	Luw vaarwater, nauwelijks beroepsvaart,

Met dank aan
Deelnemende Gemeenten
Deelnemende Waterschappen
Prov. Zuid-Holland
Wikipedia.nl
VVV's

Ontwerp en redactie
BICT en EigenWijsWerkt
ontwikkelden deze route in opdracht
van de vereniging **Water-Stad-Land**

Met deze route bevaart u de eeuwenoude Vliet.

Maar eerst nog door Leiden, de stad van haring en wittebrood, Leidse Glibbers en haastige zeilschippers die gedwongen werden de wind uit de zeilen te halen.

U leest over Voorschoten waar in 2000 voor Chr. al mensen woonden omdat het er veilig was.

U kunt de trossen vastknopen in recreatiegebied Vlietland of even verderop voor een bezoek aan kasteel Duivenvoorde of een wandeling door de Horsten.

Kortom: laat u verrassen door de Vliet, één van de mooiste vaarwateren van Zuid- Holland.

	Naam	Afmetingen	Telefoon	Marifoon	
1	Schrijversbrug	BB H10 W90	071 5219675	22	Bediening gehele jaar: ma.-vr 6:00-22:00 Vaarseizoen: za. 9:00-18:00 zo.10:00-20:00 Overig za. 9:00-14:00 zo. Gesloten
2	Sumatrabrug	BB H10 W90		22	Zie 1
3	Wilhemina-brug	BB H25 W105	071-5411558	22	Bediening post De Waard. Gehele jaar: ma.-vr 6:00-22:00 Vaarseizoen: za. 9:00-18:00 zo.10:00-18:00 Overig za. 9:00-14:00 zo. Gesloten
4	Julius Caesarbrug	BB H24 W105	071 5227124	22	Zie 3
5	Kanaalbrug/Spoor	BB H23 W105		22	Zie 3
6	Lammenschansbrug	BB H25 W105		22	Zie 3
7	Vlietbrug	BB H27 W140		22	Bediening Hoogkamerbrug. Tijden zie 3
8	Overhaalbrug	BB H26 W140		22	Zie 7
9	Sluis Leidschendam	BB H5 W75 L750	070 3274290	18	Tijden zie 3

	Wetenswaardigheden	Praktische vaarinformatie	km
	Leiden, stad van Historie, stad van studenten, waterstad met vele grachten en kanalen. Waar ooit de wieg van Rembrandt van Rijn stond en haring en witte brood op 3 oktober een traditie zijn. De stad ontstond als dijkdorp aan de voet van een kunstmatige heuvel aan de samenvloeiing van de Nieuwe en Oude Rijn. In de oudste vermelding daarvan, omstreeks 860, werd het toenmalige dorp Leithon genoemd. Met als centrum 'De Burcht'. Het verdedigingswerk op het kruispunt van de Oude- en Nieuwe Rijn is nu een bezoekje waard. Leiden groeide in de Gouden eeuw uit tot één van de grootste en belangrijkste steden van Nederland.	Vanuit de Haven vaart u via de Oude Rijn naar het Rijn- Schiekanaal. Onderweg passert u de Schrijversbrug en de Sumatrabrug. Beiden worden bediend vanuit de Schrijverbrug. Na het passeren van de Sumatrabrug gaat u stuurboord (rechts) uit. Let op het kruisende vaarver-keer. Als u groot schip bent meldt u dan bij "post De Waard" kanaal 22.	0
	Tot 1950 kende Leiden een grote wol- en textielindustrie. Vervoer van deze goederen vond plaats over water. Met het verdwijnen van de handel verdween ook de functie van de waterwegen. Na 2000 werd het water opnieuw ontdekt door de recreatievaart. Na het verlaten van de Haven vind u op de kruising van de Singel één van de twee overgebleven stadspoorten, de Zijlpoort. Deze poort uit 1667 is uit een classicistische stijl opgetrokken. Het behoorde tot de buitenste verdedigingsring van de stad. Hier verlaat u het oude centrum.		
	Even verderop aan bakboord staat de Waterstoren. Deze toren is gebouwd in 1908, is 29,5 meter hoog en heeft een waterreservoir van 1.200.000 liter. Ter illustratie: Momenteel ligt het gemiddelde watergebruik per dag op ongeveer 140 liter/persoon. Bij gemiddeld watergebruik is de hoeveelheid in het reservoir dus gelijk aan de hoeveelheid die één persoon in ongeveer 23 jaar opmaakt. Even voor de Wilhelminabrug kruisen we het Utrechtse Jaagpad. Dit was de vroegere verbinding tussen Leiden en Utrecht. Na deze kruising gaat het vaarwater over in het Rijn- en Schiekanaal. Dit stukje water -dat vroeger de Roomburgerwetering heette- is in 1912 uitgegraven om de alsmaar groter wordende schepen doorvaart te bieden langs Leiden. Tot die tijd voeren de schepen dwars door de stad.	U bevindt zich op de Zijl en vaart richting de Wilhelminabrug. 500 meter na deze brug passeert u de Julius Caesarbrug (fietsbrug). Let op tegemoetkomend verkeer. De brug ligt in een flauwe bocht.	0,3
	Wist u dat: "Leidse Dajakkers" grote palingen zijn en een "Leidse glibber" iemand is die door de Spaanse linies glipte in 1574.		
			0.9
			1,5

	Wetenswaardigheden	Praktische vaarinformatie	km

Zie kaartje punt A.

U vaart langs de wijk Roomburg door de spoorbrug. Links is de ingang van park Cronesteyn. Hier kunt u op zomerase dagen heerlijk picknicken of wandelen. De vloten, touwbrug en tokkelbaan in het park zijn een uitdaging voor jong en oud. Park Cronesteyn was het vroegere domein van Kasteel Cronesteyn, een versterkte boerderij uit 1300. Later is het kasteel door brand verwoest en nooit meer opgebouwd.

Na ongeveer 1 km. Kruist de spoor- en kanaalbrug het kanaal. Station Lammenschans ligt op 500 meter vanaf het water. De bruggen worden bediend vanaf de Wilhelminabrug. 3,2

Met de neus in de wind en een beetje fantasie ruik je op [3 oktober](#) de geur van Spaanse wortelen en uien. Hier lag in 1574 het legerkamp Schans Lamme. Volgens de overlevering trof Cornelis Joppenszoon op de nacht van 2 op 3 oktober 1574 het kamp leeg aan. Een eenzame ketel hutspot was op het smeulend vuur achtergelaten. Leiden was ontzet! De volgende dag voeren de geuzen Leiden binnen met haring en wittebrood aan boord.

De Lammenbrug passeren we na ongeveer 900 meter. 4,1

Via de Lammenbrug verlaten we de bebouwde kom. Iets verderop ligt rechts de Trekvljet.

Over de Trekvljet lag -in vroeger tijden- een balk, van een aantal meters hoog. De balk moest er voor zorgen dat de haastige schipper bijtijds de zeilen en mast streek om de snelheid uit zijn schip te halen. Dit ter voorkoming van ongelukken op het water.

De bebouwing maakt plaats voor groen. Een snuifje mest voorspelt al de boerderijen langs de eeuwenoude Vliet. Dit mooie vaarwater ontstond ongeveer 7000 jaar geleden als zijtak van de Oude Rijn door de alsmaar hoger wordende strandwallen en de werking van eb en vloed in de Rijndelta. De Vliet was het meest oostelijke watertje van drie riviertjes die parallel aan de kust door het duinlandschap liepen.

Rond 47 na Chr. werd door Rome de Noordelijke grens van het rijk vastgesteld aan de hand van de oevers van de Oude Rijn.

De toenmalige veldheer [Gnaeus Domitius Corbulo](#), die Keulen als legercentrum had, besloot om een kanaal te graven tussen de Vliet en de Gantel. De Gantel was een riviertje dat naar alle waarschijnlijkheid ontsprong ten zuiden van Den Haag en uitmondde in de Maasdelta. De Vliet had zijn oorsprong bij Leidschendam. Door deze twee riviertjes te verbinden met de "fossa Corbulonis" (kanaal van Corbulo) creëerde Corbulo een veilige vaarweg tussen de twee delta's. Uit archeologische vondsten is gebleken dat het kanaal ongeveer 15 meter breed was.

	Wetenswaardigheden	Praktische vaarinformatie	km
	Voorschoten. Op de splitsing ziet u een oude hoeve die ooit als veerhuis diende en momenteel als restaurant –met een terras aan het water- is ingericht. Er zijn voor het restaurant afmeervoorzieningen. Voorschoten leent zijn oorsprong aan de strandwallen. De strandwallen vormden een veilige plaats voor de eerste bewoners. Er zijn aanwijzingen dat 2000 voor Chr. hier al mensen leefden. Het gebied ten oosten van de strandwal en Vliet was tot ongeveer 1000 na Chr. moeras. Dit moeras vormde één groot gebied van Denemarken tot aan Noord-Frankrijk. De oostelijke grens van het moeras lag ter hoogte van Utrecht.	De splitsing met het Korte Vlietkanaal richting Katwijk is breed maar u dient hier goed op te letten. Er is veel kruisende vaart en de bocht naar links is onoverzichtelijk. Hier gaat u bakboord (links) uit richting Leidschendam.	5,5
Zie kaartje punt B	Even na de Vlietlandbrug vindt u links een jachthaven/werf. Deze maakt deel uit van het recreatiegebied Vlietland. U kunt hier een bootje huren om het plassegebied te ontdekken, wandelen of heerlijk genieten op één van de vele grasvelden. Er is ook een restaurant. Met uw sloep of kano kunt u via de zijkanaaltjes het plassegebied opvaren. Het gebied heeft een omtrek van ongeveer 8 km.	De Vlietlandbrug (fietsbrug) wordt bediend vanaf de Hoogkamerbrug.	6,5
	Na passeren van de Overhaalbrug kunt u afmeren voor een bezoek aan Kasteel Duivenvoorde. Dit kasteel wordt al in 1226 beschreven. Het kasteel is deels open voor publiek. U kunt het landgoed en het kasteel via de Kniplaan en Veurseweg bereiken. Vanaf het landgoed kunt u ook naar landgoed de Horsten. Als u van wandelen houdt, is dit echt een aanrader.	De Overhaalbrug (fietsbrug) wordt bediend vanaf de Hoogkamerbrug.	9,5
Zie kaartje punt C	Nog geen steenworp hiervandaan ligt aan de andere zijde, begrenst door de A4 en de Vliet, de unieke vogelplas Starrevaart. Op een zomerse avond kunt u genieten van een gratis concert van gevleugelde topzangers. Zeldzaamheid is hier eerder de norm dan een uitzondering. Tip: neem de verrekijker mee. U kunt ook samen met het IVN uit Den Haag een wandeling maken.		
	De groene linkeroever en het jaagpad trekken gezamenlijk op richting Leidschendam. Het jaagpad is in 1632 bedacht voor 'logistiek Nederland'. Voor die tijd waren de schipper en zijn schip namelijk sterk afhankelijk van de wind en was de snelheid gemiddeld 4 km/uur. Door paarden -op het jaagpad- de schuit te laten trekken werd de snelheid verhoogd naar 7 km/uur. Nu konden tijd en tijdsduur afgesproken worden! Stelt u zich eens voor, vrachtwagens die in plaats van 80 km/uur dan 140 km/uur over de weg razen.		
Zie kaartje punt D			

Boven de bomen reikt de kerktoeren van [Leidschendam](#). Het verdiepte polderland geeft ons een goed beeld hoe laag Holland ligt. Je moet er niet aan denken dat de Vlietdijk het begeeft.

Of u het nu wilt of niet 'De Salamander' steelt de show. Als molen en molenaar het willen snuift u hier de geur van vers gezaagd hout op. Ooit was de molen het symbool van een bloeiende industrie. Nu is het Nederlands Erfgoed in beweging. De molen is op woensdagmiddag en zaterdag open voor publiek.

Achter de huizen aan de rechteroever bevindt zich het winkelcentrum met onder andere een supermarkt.

Afmeren kunt u zowel voor als na de sluis. Overleg wel even met de sluiswachter wat hij u adviseert.

U nadert de sluis 13,3 Leidschendam. Oproepbaar via kanaal 18. Geeft ruimte aan uitvarend verkeer. Houdt zoveel mogelijk de rechter oever aan.